

Ansvarlighedsrapport 2019

Indhold

Ledelsesberetning	3
Strategiske fokusområder	4
Bundlinier	5
Vi øger nytten	6
Attestering	6
Vand og Affald	7
Værdier	8
Organisation	9
Interessentinvolvering	10
Certificeringer	11
Svendborg Vand	12
Vand i tal	13
Svendborg Spildevand	15
Spildevand i tal	16
Svendborg Affald	19
Affald i tal	20
Svendborg Vejbelysning	21
Vejbelysning i tal	22
Klima og miljø	23
Energí	27
De 5 strategiske pejlemærker	26
Sundhed og bevarelse af livsgrundlag	26
Klima og ressourcer	27
Fællesskaber og samarbejde	28
Socialt ansvarlig virksomhed	30
Økonomisk ansvarlig virksomhed	33
Målopfyldelse	34

Ledelsesberetning

Vi har tidligere årlig udarbejdet en CSR-rapport, hvor CSR er den internationale forkortelse for Corporate Social Responsibility og betegner virksomhedens sociale, miljømæssige og økonomiske ansvar.

Vi har i år forenklet det tidligere CSR-rapportformat og samtidigt valgt at omdøkke denne til "Ansvarlighedsrapport 2019".

Som offentlig ejet forsyning er vi født med ansvarlighed som en del af vores DNA og vore samfundsansvar spænder vidt.

Vand og affald – VA har rod i fællesskabets beslutning om at investere i sundhed og bevarelse af livsgrundlag, at passe på noget, der er større end den enkeltes behov og ønsker. Dette har ikke ændret sig, men VA står på kanten af en ny æra, hvor opgaven bliver endnu større, end den var før. Visionen handler om i fællesskab at bevare vores livsgrundlag. For os som samfund, individer og for planter og dyr omkring os.

VA er en aktiv spiller i samfundets omstilling til bæredygtighed, og der er især tre store temaer, der sætter dagsordenen for arbejdet de kommende år: At sikre grundvandet mod forurening, sørge for en bedre udnyttelse af ressourcerne i vores affaldsstrømme, og afprøvning og forbedring af metoder, som kan håndtere øgede regnmængder.

Vi afrapporterer årligt hvordan vi har levet op til vores samfundsansvar. Vores firedobbelte certificeret ledelsessystem sikrer at vi har styr på forretningen og vores påvirkninger.

Vand- og affaldssektoren er i disse år under hastig forandring med en række nye rammevilkår og forventninger. Strammere økonomiske regulering, forventninger om lavere miljøbelastning, større social ansvarlighed, klimatilpasninger, øget innovation og kundeservice er blandt forventningerne, som virksomheden løbende udfordres af.

Vi håber, at denne rapport vil give dig indsigt i, hvorledes vi arbejder med vores samfundsansvar og hvordan vores tiltag bidrager til en mere bæredygtig verden.

Ideer og bemærkninger til hvorledes vi kan gøre det endnu bedre modtages med tak.

God læselyst.

Ole Steensberg Øgelund

Strategiske fokusområder

VA er sat i verden for at forvalte en fælles ressource. Det er en vigtig opgave, og opgaven er ikke blevet mindre vigtig i en tid, hvor vores fælles ressource – fælleden – på mange måder er under pres.

Den fælled vi er sat til at passe på, er ikke blevet mindre betydningsfuld, tværtimod. Fra at være ”gemt væk” er vand, affald og regn- og spildevand blevet noget, vi alle er nødt til at forholde os til. Det betyder, at VA ikke kan stå alene, men har brug for fællesskabet til at løfte opgaven med at sikre drikkevand for fremtiden, mindske effekterne af klimaforandringerne og arbejde hen imod en grøn omstilling.

SUNDHED OG BEVARELSE AF LIVSGRUNDLAG

VA er en livsbevarende virksomhed. Vi sælger ikke et ”produkt” – vi bevarer forudsætningen for et velfungerende, sundt samfund.

KLIMA OG RESSOURCER

Som en del af den grønne omstilling har VA naturligt fokus på at bidrage til at mindske udledningen af drivhusgasser. VA kan bidrage som leverandør af energi, næringsstoffer og råvarer og gennem vores egen praksis ved energioptimering af anlæg, drift og processer.

FÆLLESSKABER OG SAMARBEJDE

Udfordringerne med klimaforandringer, voldsomme regnskyl og opdagelse af spor efter bl.a. sprøjtegifte i drikkevandet øger vores kunders bevidsthed om behovet for grøn omstilling – og kræver samtidig, at VA styrker samarbejdet med kunder og andre interessenter om udvikling af løsninger.

SOCIALT ANSVARLIG VIRKSOMHED

Som en naturlig forlængelse af vores samfundsbevarende rolle og som en virksomhed ejet af fællesskabet skal vi overveje omfanget af vores sociale ansvar. Dette afspejler sig i vores ansættelser, arbejdsmiljø, uddannelsesansvar og socialøkonomiske initiativer.

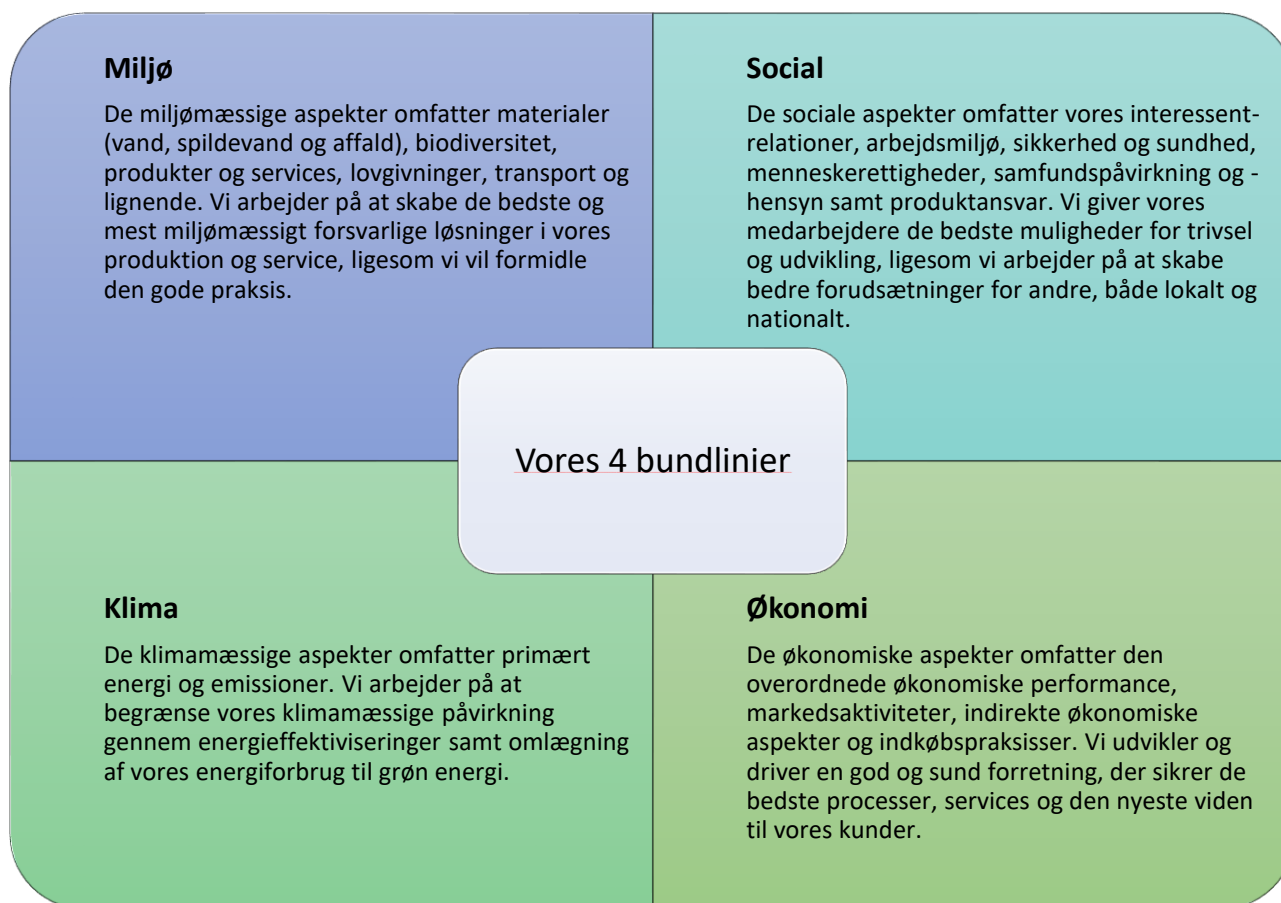
ØKONOMISK ANSVARLIG VIRKSOMHED

Vi kalder os en miljøforretning. Det betyder, at vi har fokus på bæredygtighed og klima – samtidig med at vi er en økonomisk veldrevet og robust virksomhed, og økonomisk ansvarlighed gennemsyrlig vores aktiviteter.

Bundlinier

Vi arbejder med 4 bundlinier som udtryk for virksomhedens bæredygtighedsaftryk. Bundlinierne er med til at definere vores strategiske fokusområder som nævnt ovenfor.

Som en naturlig forlængelse af vores samfundsbevarende rolle og som en virksomhed ejet af fællesskabet skal vi overveje omfanget af vores sociale ansvar. Dette afspejler sig i vores ansættelser, arbejdsmiljø, uddannelsesansvar og socialøkonomiske initiativer.

Vi vil være en virksomhed, der giver vores medarbejdere de bedste muligheder for trivsel og udvikling, ligesom vi arbejder på at skabe bedre forudsætninger for andre både lokalt og internationalt.

Vi øger nytten

Vi er en professionel miljøforretning, der består af forsyning af vand, spildevand og affald. Ud over disse kerneaktiviteter har vi et selskab for vedvarende energi og Svendborg Vejbelysning.

Vi beskytter grundvandet og sikrer rent og sundt drikkevand. Vi tager hånd om det brugte vand, renser det og leder det tilbage til naturen. Vi håndterer regnvand og hjælper med at klæde Svendborg på til fremtidens klima. Vi håndterer affald fra borgere og virksomheder. Affaldet bortskaffes på sikker vis med hensyn til miljø og genanvendelse. Vi sikre at veje og gader belyses i de mørke stunder.

I denne ansvarlighedsrapport kan man læse mere om, hvad vores strategi indebærer, og hvordan det giver sig til udtryk i hverdagen for os og for vores mange kunder og interessenter.

Attestering

Svendborg, den 30. april 2020

Søren Kongegaard
Bestyrelsesformand

Arne Knudsen
Næstformand

Niels Christian Nielsen
Bestyrelsesmedlem

Birger Jensen
Bestyrelsesmedlem

Per Nykjær Jensen
Bestyrelsesmedlem

Claus Mogensen
Bestyrelsesmedlem

Jesper Kiel
Bestyrelsesmedlem

Peer Munk
Bestyrelsesmedlem

Hans Jordan Kroman
Bestyrelsesmedlem

Ole Steensberg Øgelund
Direktør

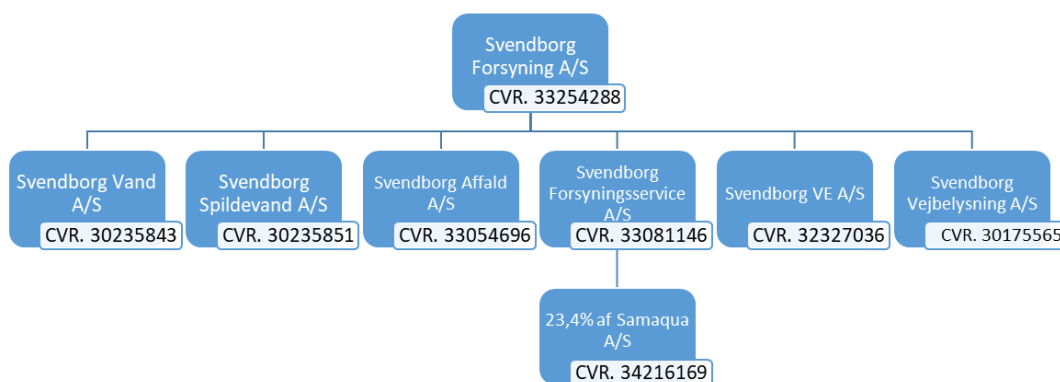
Vand og Affald

Vand og Affald er virksomhedsnavnet, som indeholder holdingselskabet Svendborg Forsyning A/S med de seks forsyningsselskaber Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Vejbelysning A/S, samt serviceselskabet Svendborg Forsyningservice A/S og selskabet for vedvarende energi, Svendborg VE A/S.

Selskabet Svendborg Vejbelysning A/S blev overdraget fra Svendborg kommune d. 25. maj 2018, hvilket har betydet at visse opgørelser og grafer ikke vil være direkte sammenlignelige med foregående år.

Selskaberne er selvstændige juridiske enheder, som lever efter selskabsretlige regler (aktieselskabsloven). Den driftsmæssige struktur er vist i nedenstående diagram.

Selskabets domicilejendom findes på Ryttermarken 21, 5700 Svendborg. Selskabet, Svendborg Forsyning A/S, er et aktieselskab, som er 100% ejet af Svendborg Kommune. Selskabet har udelukkende aktiviteter i Danmark.

Selskabet forsyner private- og erhvervskunder i Svendborg Kommune herunder øerne Thurø, Tåsinge, Drejø, Skarø og Hjortø.

Selskaberne, som denne rapport omfatter, er vist i diagrammet ovenfor. Rapporten medtager ikke i væsentlig omfang aktiviteter foretaget af fællesejede selskaber, som varetager outsourcete ydelser.

Værdier

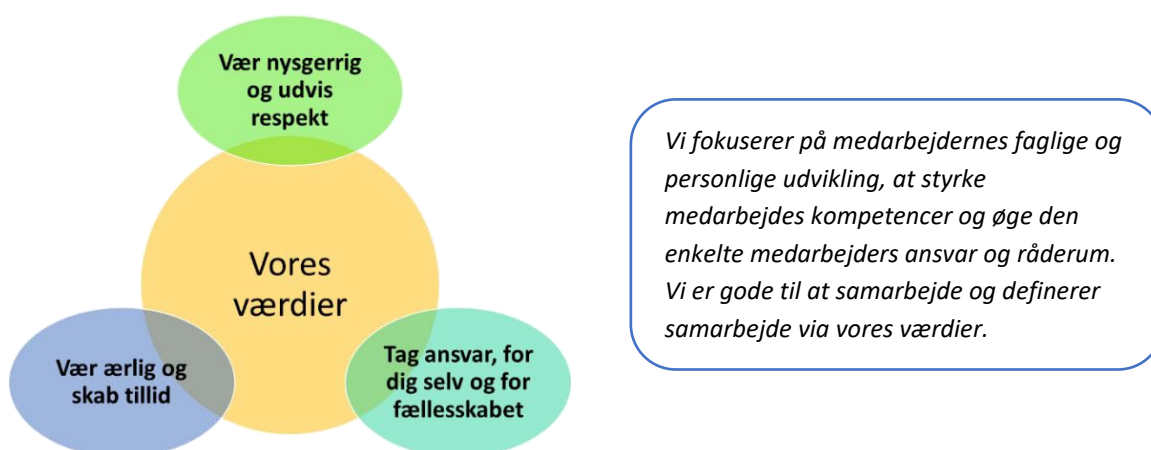
At sætte kunden i centrum er en helt naturlig værdi for os da kunderne er dem, der sikrer vores eksistensgrundlag. Vores opgaver kan beskrives som at:

- Fremme forståelsen hos alle vores interessenter for den rolle, vi alle spiller i fællesskabet og bevarelsen af vores livsgrundlag/fælled.
- Sikre, bevare og styre tilgængelighed og adgang til rent drikkevand.
- Udvikle og få øje på nye muligheder for at udvinde og anvende de værdifulde ressourcer i det, vi i mange år har kaldt for "spildevand" og "affald" og bidrage til reduktion af drivhusgasser.
- Som en lokalt funderet virksomhed levere de bedst mulige rammer for samfundsudviklingen på en forsvarlig og bæredygtig måde. Herunder også socialt og økonomisk bæredygtig.

Fra at være "gemt væk" er vand, affald og regn- og spildevand blevet noget, vi alle er nødt til at forholde os til. Det betyder, at VA ikke kan stå alene, men har brug for fællesskabet til at løfte opgaven med sikre drikkevand for fremtiden, mindske effekterne af klimaforandringerne og arbejde hen imod en grøn omstilling.

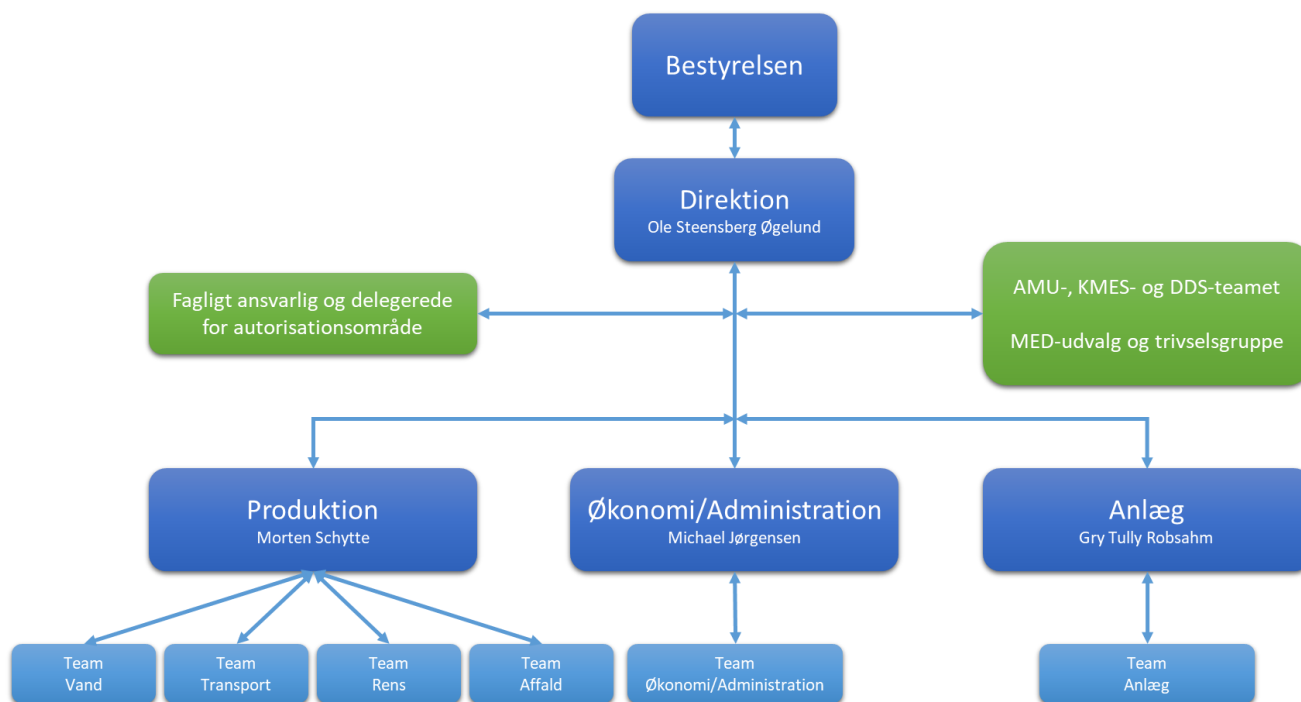
Vi værdsætter det gode samarbejde at være dygtige, kollegiale, hjælpsomme og servicemindedede, men vi tør også vove og lære af vores fejl.

Læring og udvikling er en del af vores værdigrundlag, som også hænger sammen med de enkelte medarbejders trivsel i et videnssamfund.

Vi har særlig fokus på arbejdsmiljø, og har derfor et aktivt arbejdsmiljøudvalg og uddannede sikkerhedskoordinatorer, så vi er synlige i forhold til arbejdsmiljø på vores eksterne byggepladser. Bestyrelsen fører tilsyn med organisationens identifikation og styring af økonomiske, klima- og miljømæssige samt sociale resultater.

Organisationen

Organisation har følgende udvalg under ledelsen som er medvirkende til udarbejdelse af strategier og politikker til personalehåndtering og personaleudvikling:

- MED-udvalget
- Arbejdsmiljøudvalget
- Trivselsgruppen
- DDS-Team (team for dokumenteret drikkevandssikkerhed)
- KMES-Team (team for intern audit)

Medarbejderne kan via ovenstående udvalg komme med anbefalinger og vejledninger til ledelsen. Aktionærerne har direkte indflydelse på selskabets aktiviteter gennem ejerstrategien samt på den årlige generalforsamling.

Se endvidere om dette på vandogaffald.dk.

Interessentinvolvering

Vores vigtigste interessenter ses i nedenstående grafik.

Vores primære interessenter er kunderne, der aftager vores kerneydelser ved at få leveret drikkevand, transporteret og rensat spildevand, afhentet og håndteret deres affald samt sikre vejbelysning i forsyningsområdet. Herudover har vi vores medarbejdere og ejer (Svendborg Kommune), vores politikere og samarbejdspartnere (leverandører).

Vi søger at opnå så direkte kontakt til vores kunder som muligt, og afholder jævnligt workshops for inviterede lodsejere i nye projekter eller for offentligheden generelt, når vi har nye planer for fremtidig håndtering af et givent produkt. Vi møder også vores kunder via en række dialogskabende virkemidler som telefonkontakt, personlig kontakt, breve og omdelte tryksager, spørgeskemaer, hjemmeside, sociale medier og pressemeddelelser samt information via elektroniske services som eksempelvis sms- alarmer og avis- og radiokampagner. Vi deltager på messer og til andre arrangementer, hvor vi kan mødes ansigt til ansigt. Det direkte møde med kunden er altid af stor værdi og giver mulighed for udveksling af viden og synspunkter.

Vi er reguleret af myndighederne, påvirket af interesseorganisationerne, beskrevet i pressen og oplevet i det lokale samfund, hvilket gør alle vores interessenter vigtige. Vores største interessentpåvirkning i 2018 er gennem vores daglige virke.

Certificeringer

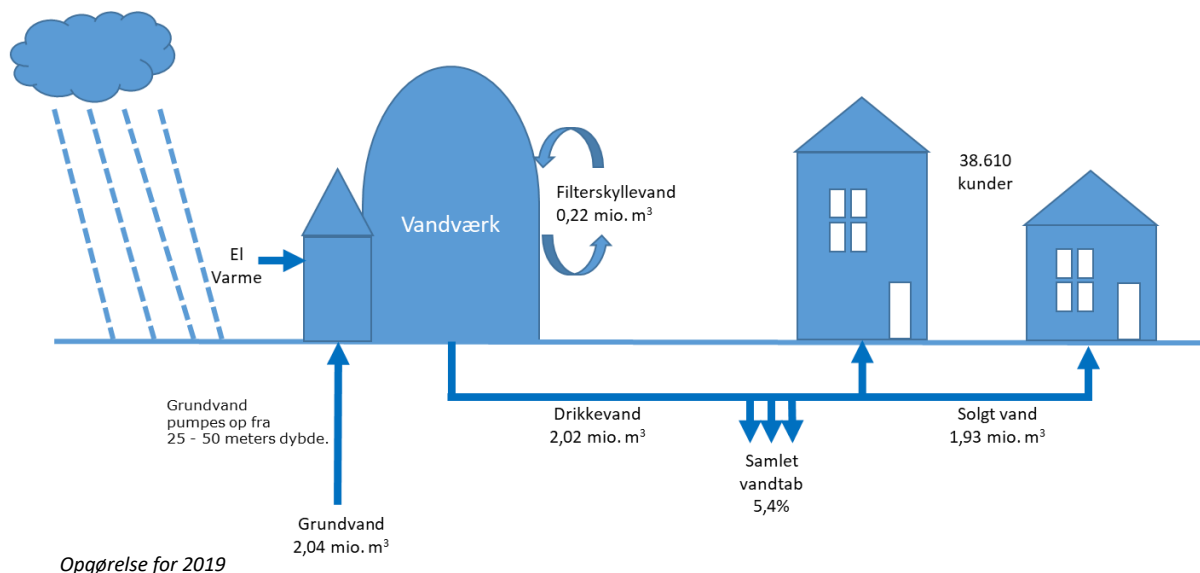

Vi er certificeret efter standarderne for kvalitetsstyring (ISO 9001), miljøledelse (ISO 14001), arbejdsmiljøledelse (DS/OHSAS 18001) og drikkevandssikkerhed (fødevarerikkerhed, ISO 22001). Det giver os et værktøj til løbende at måle, om vi gør dét vi har sat os for, samt hvor vi kan gøre det bedre. Vores ledelsessystem dækker hele koncernen så vi sikrer en ensartet ramme for, hvordan vi driver virksomheden, på tværs af koncernens selskaber i forhold til ledelse, styring, læring og forandring. Det vil sige, at alle vores datterselskaber også skal leve op til de relevante standarder.

Vores indsats blev i 2019 evalueret 2 gange af eksterne auditorer og 4 gange af interne auditorer.

Svendborg Vand

Opgørelse for 2019

Drikkevand

Produktion

Vi råder over 6 vandværker, der tilsammen producerer ca. 2,02 mio. liter drikkevand om året. Det vil sige, at der hver dag oppumpes og behandles ca. 5.583 m³ grundvand, inden det sendes ud i ledningsnettet. Vores primære opgave er drift af 26 råvandsboringer, 6 vandværker, 2 højdebeholdere, 6 trykforøgerstationer samt 460 km. ledningsnet. Vi fører tilsyn med kildepladser og udfærdiger, i samarbejde med Svendborg kommune, indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse samt udbygning og renovering af ovenstående aktiviteter.

Distribution

I 2019 leverede vi rent drikkevand til 38.610 kunder via 14.040 tilslutninger. De forsynes fra vandværker og højdebeholdere gennem 460 km vandledninger. Vandværker, beholdere og ledningsnet overvåges, så kvalitet og forsyningssikkerhed kan fastholdes på et højt niveau.

I 2019 blev 2,28 km. vandledninger renoveret eller nyanlagt.

Elforbrug pr. m³ drikkevand
0,42 kWh

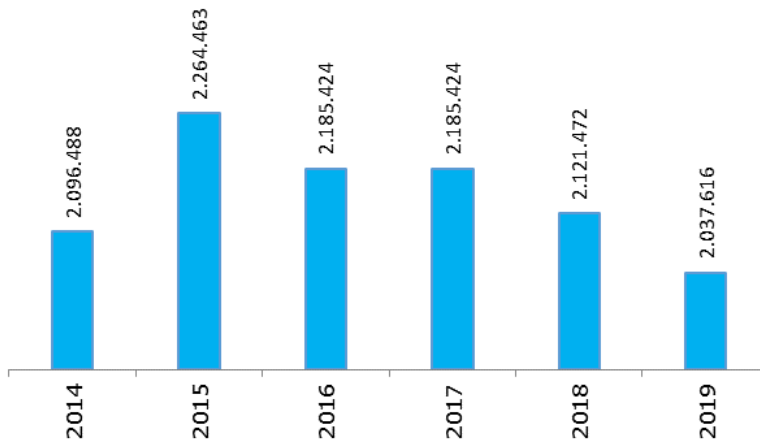
Vandforbrug pr. tilslutning
137 m³

CO₂ pr. tilslutning
22,11 kg. CO₂

Vand i tal

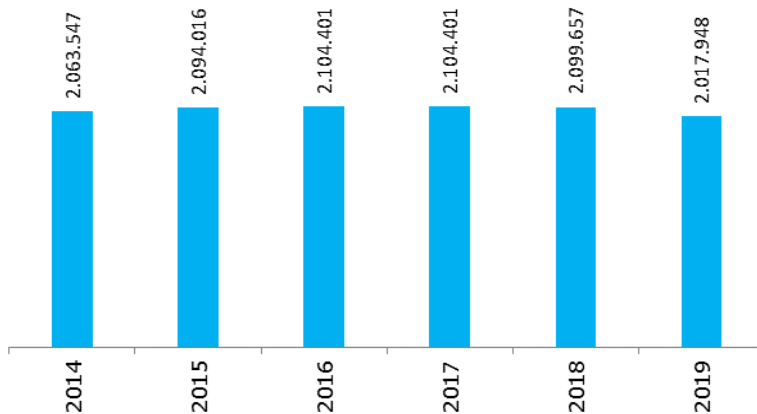

Indvundet vandmængde i m³

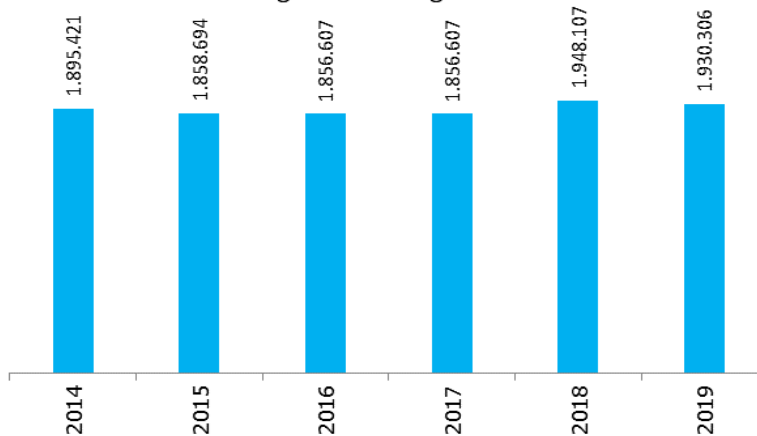
Indvunden vandmængde er den vandmængde, der oppumpes fra grundvandsreservoir. Vandet pumpes op via 26 råvandsboringer.

Produceret vandmængde i m³

Produceret vandmængde er den vandmængde, der er indvunden fratrullet vandmængde anvendt til filterskyl.

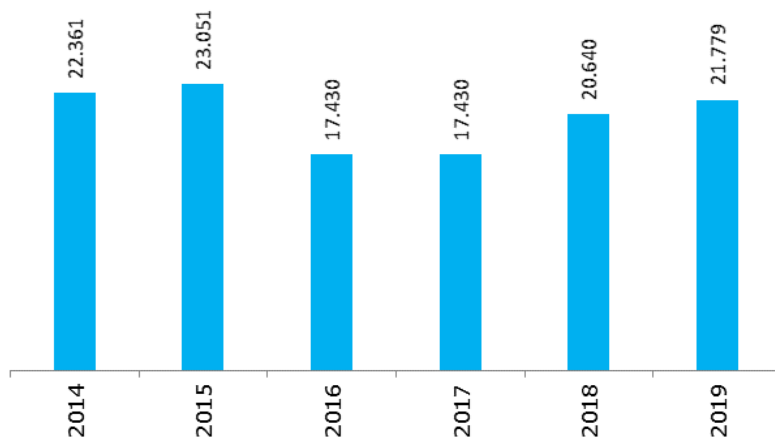
Solgt vandmængde i m³

Solgt vandmængde er den vandmængde, der debiteres kunderne. Dvs. vandmængden kunderne betaler for.

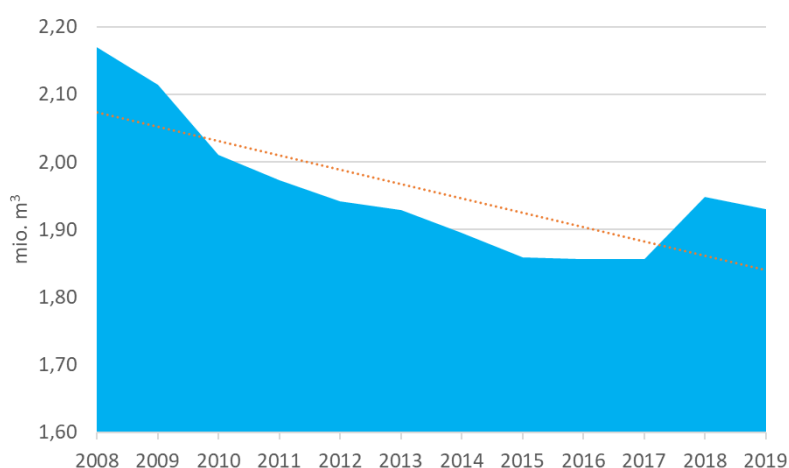

Filterskyllevand i m³

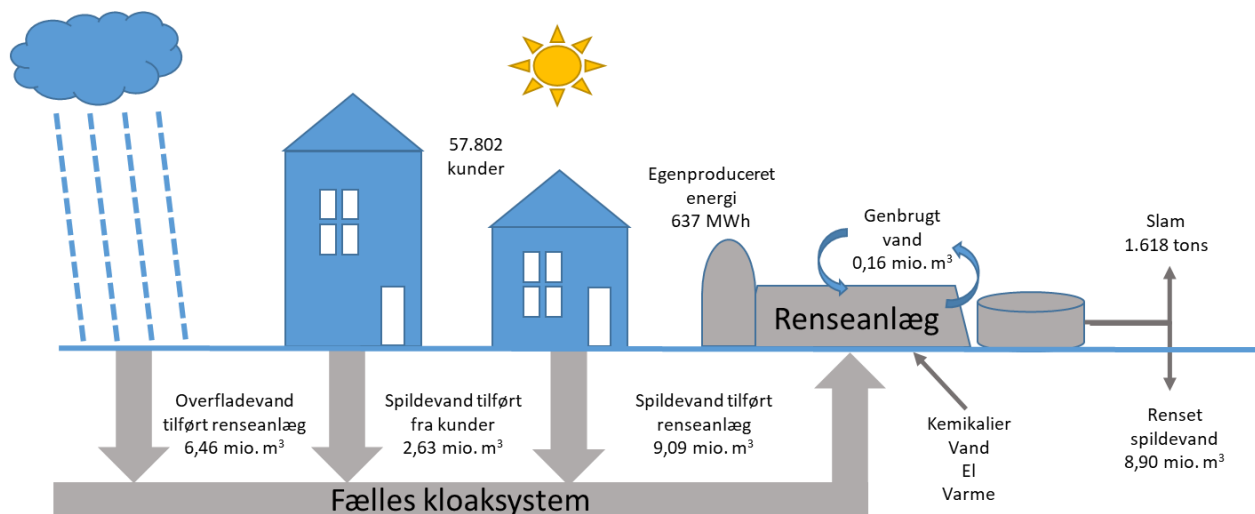
Filterskyllevand er den vandmængde, der anvendes til at regenerere filtre. Vandet iltes først for at fjerne svovlbrinte og metan. Vandet filtreres efterfølgende for at fjerne visse mineraler som f.eks. okker, jern, mangan ol.

Solgt vand i m³

Graf viser udviklingen i solgt vand siden 2008. Fra 2018 til 2019 har der været et mindre forbrug på 17.801 m³. Siden 2008 har der årligt været et gennemsnitligt fald i solgt vand på 239.434 m³.

Svendborg Spildevand

Opaørelse for 2019

Spildevand

Rensning af spildevand

Vi råder over 6 renseanlæg, der tilsammen modtager ca. 9,09 mio. m³ spildevand om året fra 57.802 kunder via 21.019 tilslutninger. Det vil sige, at der hver dag modtages og behandles ca. 24.900 m³ spildevand. Den modtaget mængde spildevand er fordelt med ca. 29% spildevand fra kunder og ca. 71% overfladevand. Vores primære opgave er drift af 6 renseanlæg samt kontrol af modtaget spildevand og udledt vand efter renseproces.

Transport af spildevand

Der transporteres ca. 9,09 mio. m³ spildevand om året via 1.025 km. spildevandsledninger. Spildevandet transporteres gennem spildevandssystemet via 161 pumpestationer og 289 minipumpestationer til renseanlæg. Regnvand opsamles i 90 bassiner så længe der er kapacitet. Hvis der ikke længere er kapacitet i regn- og spildevandsbassiner, ledes regnvandet via 105 overløbsbygværker til Svendborgsund.

I 2019 blev 2,4 km. hovedledninger renoveret og 1,8 km. nyanlagt.

Elforbrug pr. m³ spildevand
0,57 kWh

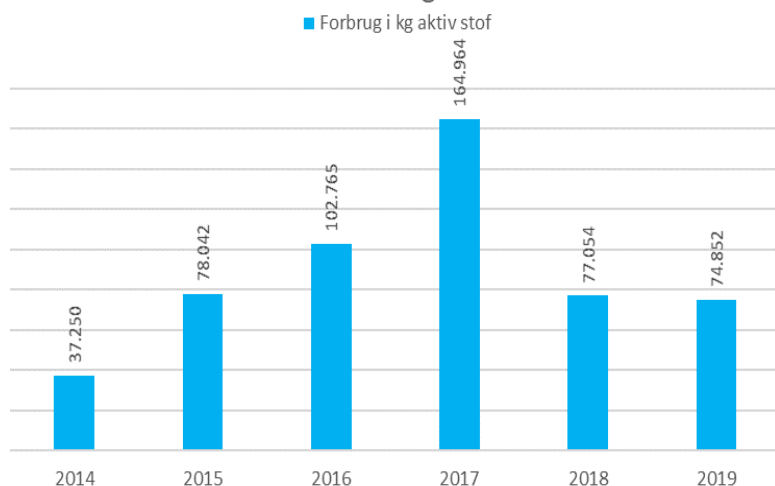
Spildevand pr. tilslutninger
125 m³

CO₂ pr. tilslutning
69,9 kg. CO₂

Spildevand i tal

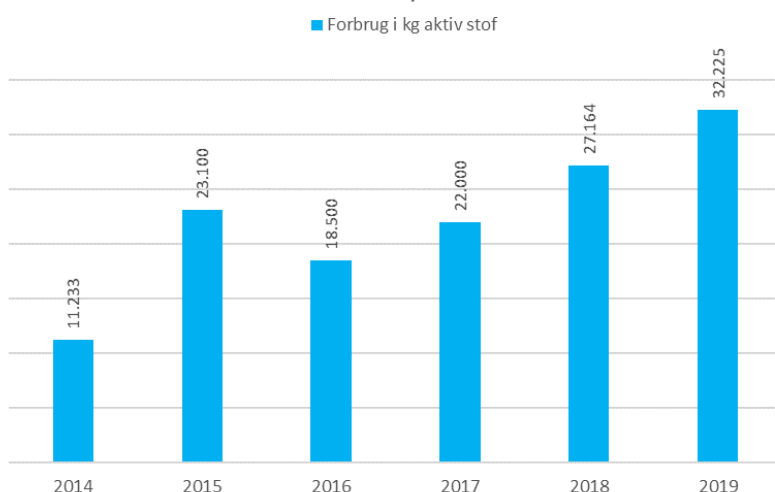
Råvarer: Fældningsmidler ialt

På renseanlæg anvendes fældningsmidlerne aluminium-klorid, jernsulfat og jernklorid til at fælde fosfor. Dvs. at fældnings-midlerne hjælper til med at separerer slam og fosfor.

Def. Kg. aktivt stof er andel af kemisk stof i opblanding

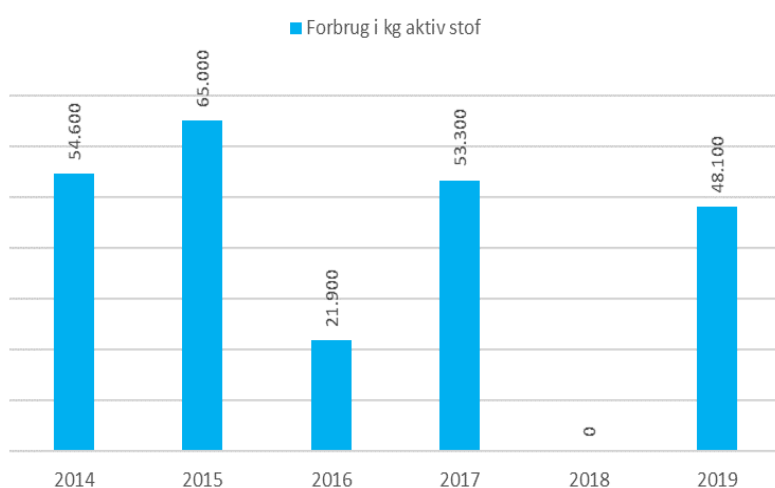
Råvarer: Polymer 50%

På renseanlæg anvendes polymer til at separerer slam og vand (afvanding). I processen binder polymer slam, så slam bedre bundfælder og nemmere kan udtages fra anlæg med en reduceret andel af vand.

Def. Kg. aktivt stof er andel af kemisk stof i opblanding

Råvarer: Lud

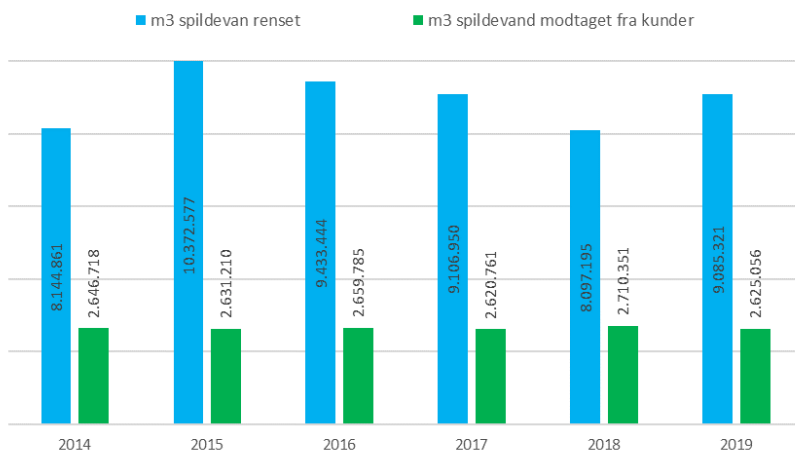

På renseanlæg anvendes lud til regulering af pH-værdi for at reducere lugtgener.

Def. Kg. aktivt stof er andel af kemisk stof i opblanding

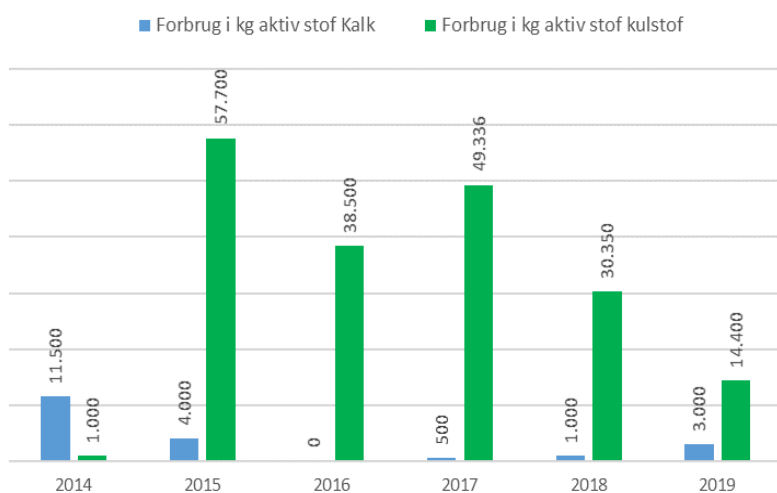

Spildevandsmængder

På renseanlæggene modtages en blanding af overfladevand samt spildevand fra kunderne. Andelen af spildevand fra kunderne udgør ca. 33% af den samlede spildevandsmængde modtaget på renseanlæggene.

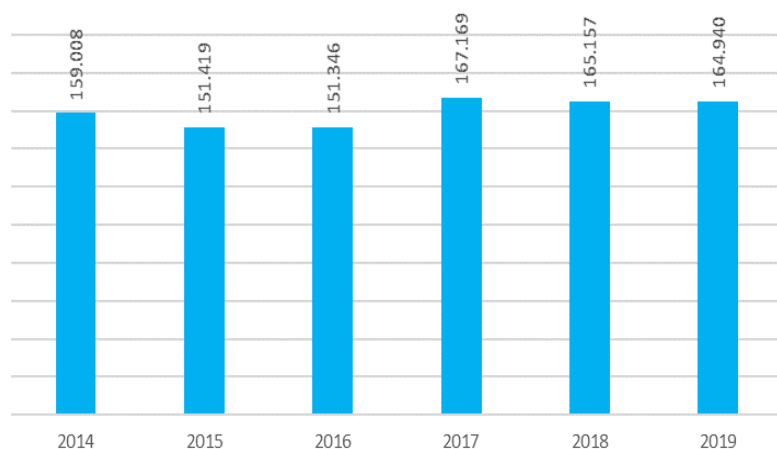
Procesoptimerende kemikalier

På renseanlæg anvendes midlerne kalk og kulstof (eddikesyre) til optimering af renseprocessen. Kulstof tilsættes den biologiske proces for at begrænse udledt stofmængde, primært af Nitrat.

Def. Kg. aktivt stof er andel af kemisk stof i opblanding

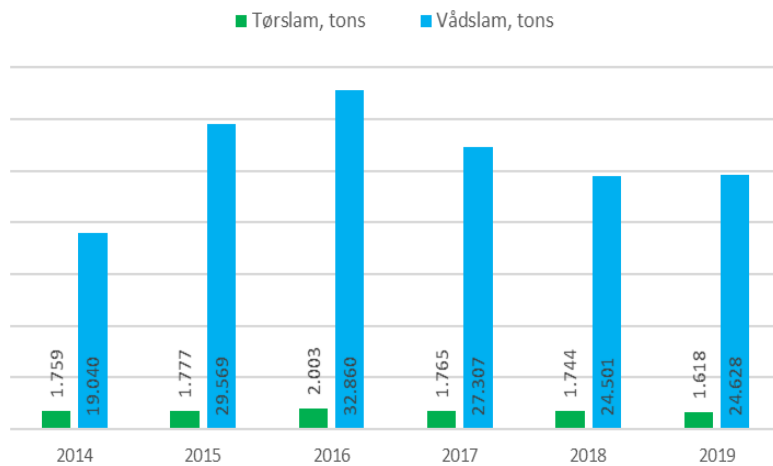
Genbrugt vand fra renseanlæg i m³

På renseanlæg genanvendes vandet i processerne. Dette gøres for at spare på forbruget af rent vand.

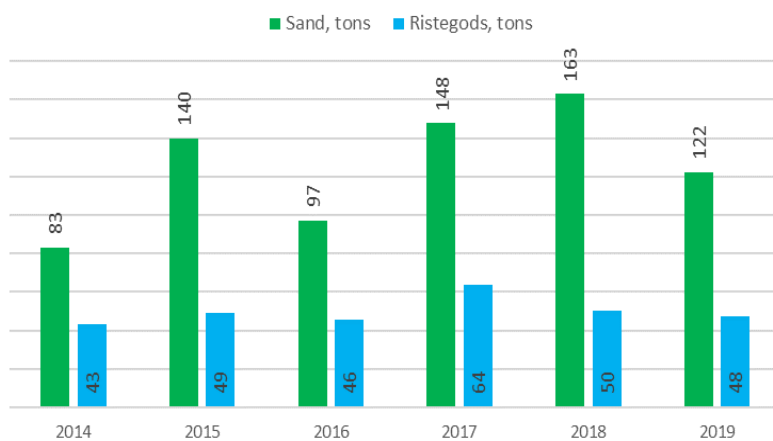

Slam fra renseanlæg

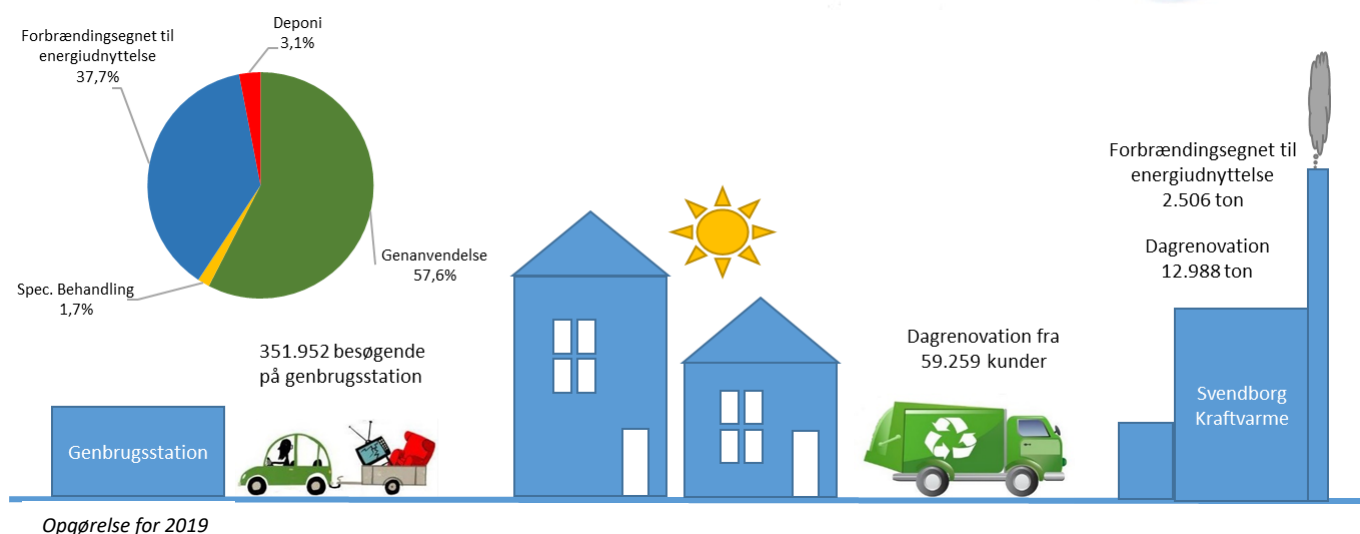
På renseanlæg frembringes biproduktet slam. Renseprocessen samler affaldsstofferne som slam.

Sand og ristegods fra renseanlæg

Når det urensede spildevand kommer til renseanlæg, fjernes det synlige affald som fx kviste, papir og plast på ristene. Sand og grus fjernes i sandfanget.

Svendborg Affald

Dagrenovation

Vi indsamler dagrenovation hos 29.189 husstande, som genererede 12.988 tons dagrenovation. Vores indsamling af dagrenovation dækker hele Svendborg kommune svarende til et areal på ca. 104 km².

Genbrugsstation

Vi råder over 2 genbrugsstationer, en i Svendborg og en i Hesselager. Der er tillige 3 mindre genbrugsstationer på henholdsvis Drejøl, Skarøl og Hjortøl. Den samlede mængde affald, der blev afleveret på genbrugsstationerne, var 32.776 tons. De 2.506 tons blev sendt til energiudnyttelse på Svendborg Kraftvarme. Genbrugsstationerne i Svendborg og Hesselager blev besøgt 351.952 gange i løbet af året.

Øvrige ordninger

Vi indsamler affald via storskralsordningen 12 gange årligt. Storskralsordningen indsamlede 800 tons affald fra private husholdninger. Der er opstillet 142 miljøstationer i Svendborg kommune, primært til papir og glas/flasker, hvorfra der blev indsamlet 1.316 ton affald.

Den generelle genanvendelsesprocent for alle ordninger, var i 2019 på 57,6%.

Total antal tons affald
48.106 tons

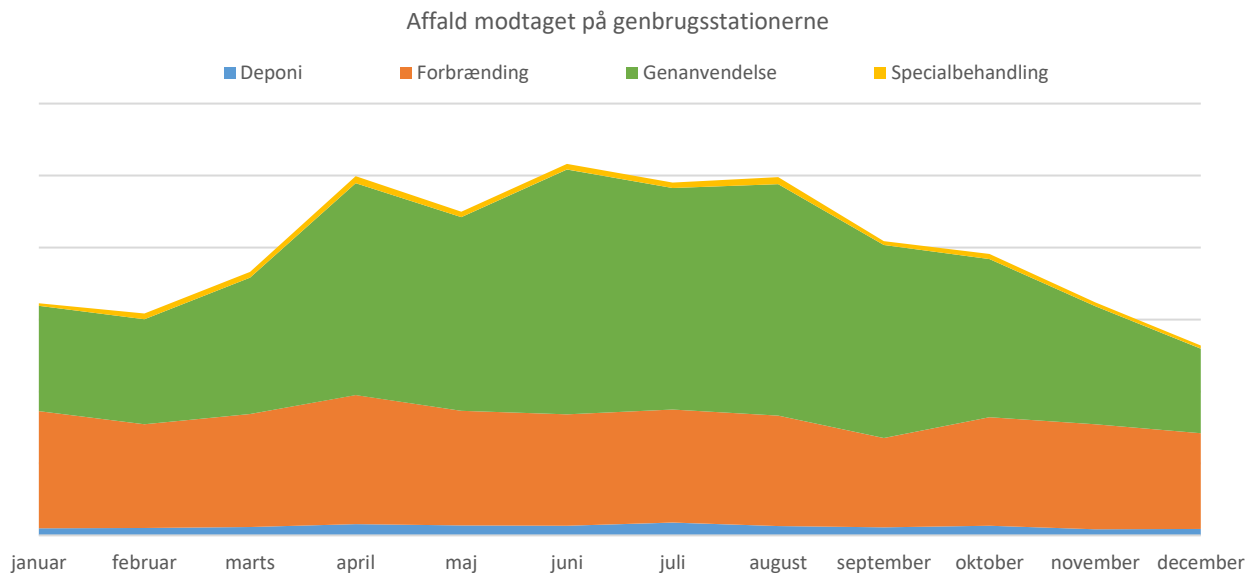
Affald pr. husstand
1.648 kg.

Genanvendelsesprocent
57,6%

Affald i tal

Fordelt over året var udviklingen i affaldsmængder, på genbrugsstationerne, som nedenstående graf. Generelt modtager vi de største mængder i foråret og sommer, hvilket primært skyldes store mængder affald fra bygge- og anlægsbranchen samt affald fra grønt vedligehold.

I 2019 var de mængdemæssige 5 største fraktioner, modtaget på genbrugsstationerne:

Fraktion	%-andel
Have- og parkaffald	27,4%
Tegl og beton	15,2%
Jord	10,3%
Genbrugstræ	8,2%
Restaffald	7,5%

Samlet repræsenterer de 5 største fraktioner 68,7% af den mængde affald, der er modtaget på genbrugsstationerne.

Den samlede mængde affald blev sendt til modtageanlæg med henblik på slutbehandling. Den overordnede fordeling mellem de enkelte behandlingsformer ses herunder.

Behandling	Tons	Andel i %
Genanvendelse	27.842	57,6%
Forbrændingseget og dagrenovation til energiudnyttelse	18.217	37,7%
Deponi	1.476	3,1%
Specialbehandling	832	1,7%

Svendborg Vejbelysning

Opgørelse for 2019

Vejbelysningen i Svendborg Kommune omfatter ca. 12.500 lyspunkter. Den er fordelt på ca. 830 km offentlig vej, hvor der belyses indenfor bymæssig bebyggelse samt på cykel- og gangstier.

Vejbelysning skal forbedre trafiksikkerheden, den skal give tryghedsfølelse og komfort for trafikanterne. Den skal samtidig følge og overholde regler og lovgivning for vejbelysning på offentlige veje.

I 2013 blev der politisk godkendt en belysningsplan for vejbelysningen. Planen er gældende i 10 år.

Belysningsplanen omhandler bl.a. målsætninger, kriterier for belysning i land og i by, valg af belysningstyper (LED-belysning), grundlag og planer for renovering og energioptimering af belysning samt drift og vedligeholdelse.

I henhold til vedtagne belysningsplan, gældende for perioden 2013 til 2023, er der opstillet følgende målsætninger:

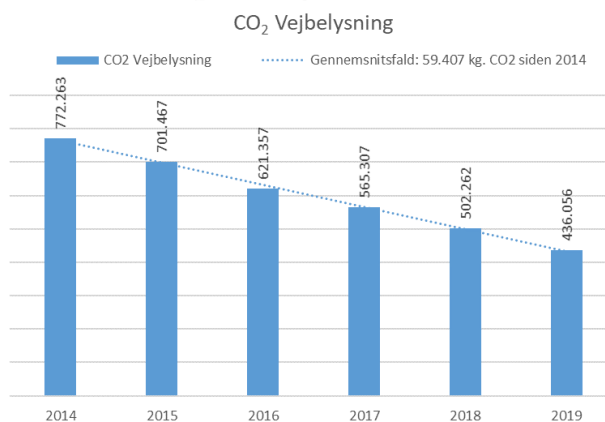
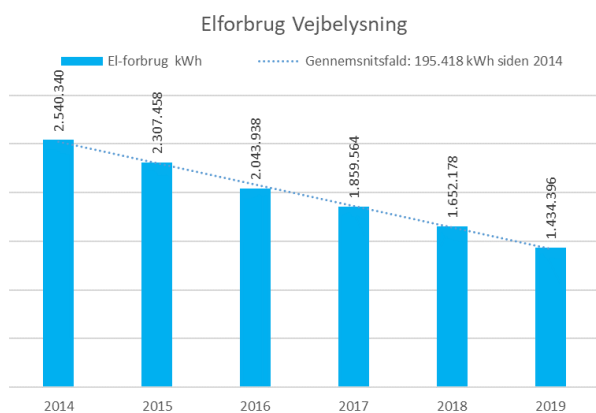
- Renovere og energioptimere alle energikrævende armaturer, i alt ca. 49% inden 2020. Lyspunkterne udskiftes til ny LED-belysning
- Kabellægning af ca. 20 km luftledninger inden 2021
- Udskiftning af de resterende træ-, gitter og ældre rørmaster inden 2023
- Fra 2013 at opnå en energibesparelse på ca. 1 mio. kWh indenfor 8 – 10 år, samt udlede mindre CO₂

Totalt elforbrug
1.434.396 kWh

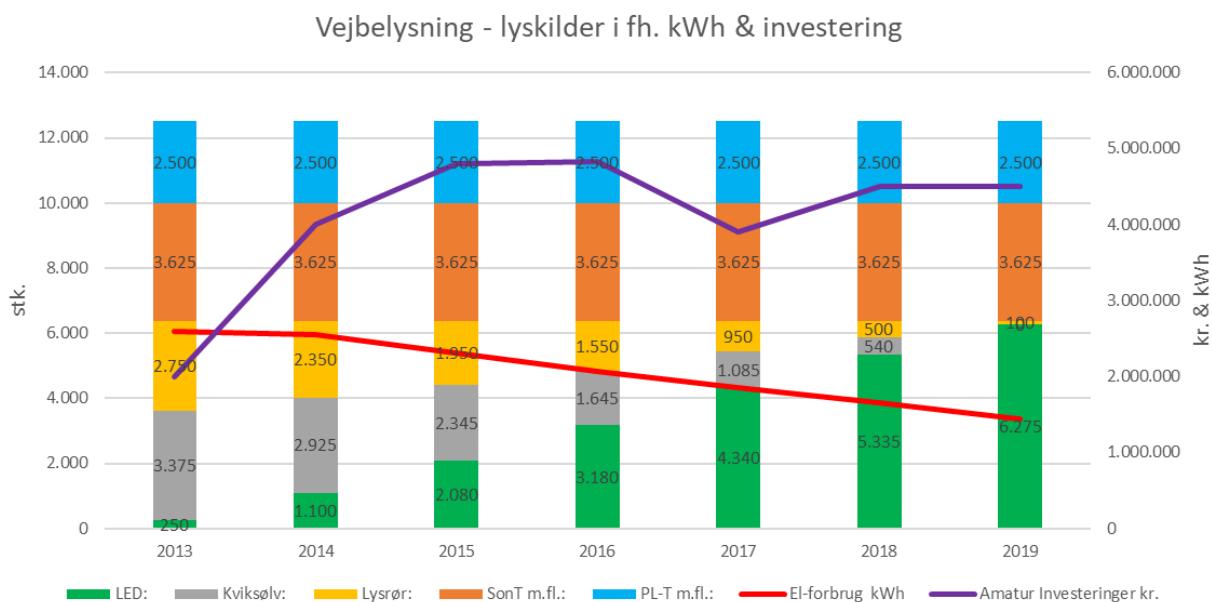
Antal lyspunkter
12.500 stk.

kWh pr. lyspunkt
114,75 kWh

Vejbelysning i tal

I 2013 var andelen af LED-lyskilder ca. 2%. I 2019 er ca. 50% af lyskilder skiftet til LED-lyskilder. Den løbende udskiftning af lyskilder har resulteret i en væsentlig besparelse i elforbruget svarende til en gennemsnitlig årlig besparelse på 251.658 kWh siden 2013.

Kabellægning

I udgangspunktet for belysningsplanen var der 2013 ca. 20 km. luftledninger. Målsætningen er at disse 20 km. luftkabler skal kabellægges inden 2021. I 2019 var der kabellagt ca. 3,5 km. og dermed udestår ca. 2,5 km, som vil blive kabellagt i 2020.

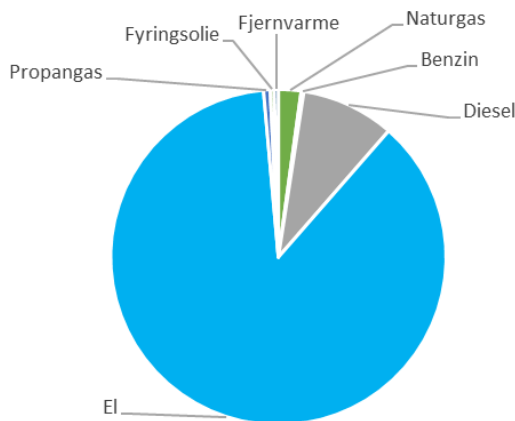
Master

I 2019 var alle træmaster udskiftet til nye rørmaster. Ældre gitter- og rørmaster vil løbende blive skiftet efter stand og ælde.

Klima og miljø

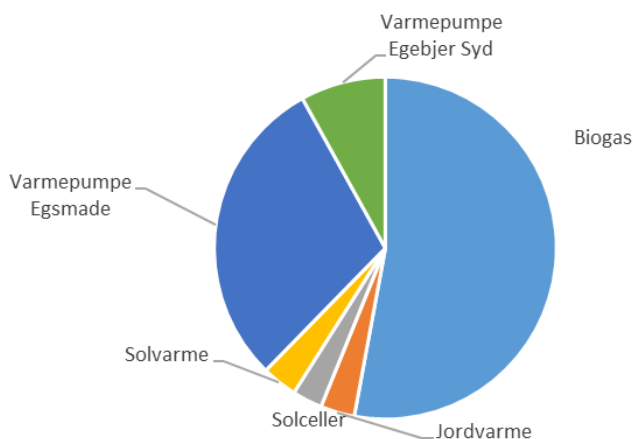
Energiforbrug i kWh

Det samlede energiforbrug i 2019 var på 8.760 MWh. El er den største energikilde som vægter med ca. 87% af det samlede energiforbrug.

Investeringer i grønne energiproduktioner såsom biogas, jordvarme, solvarme, solcelleproduktion, varmegenindvinding fra ventilation samt varmepumpe-løsninger. Disse energiformer bidrager til reduktion af CO₂-udledning, eftersom denne energi enten kommer fra CO₂ neutral energi (sol, vind, jordvarme ol.) eller fra planteomsætning (biogas), som har bundet CO₂ allerede én gang. Derfor anses disse energiformer generelt som CO₂-neutrale. Disse energiformer har bidraget til at vi har reduceret den samlede CO₂ udledning.

Energiproduktion i kWh

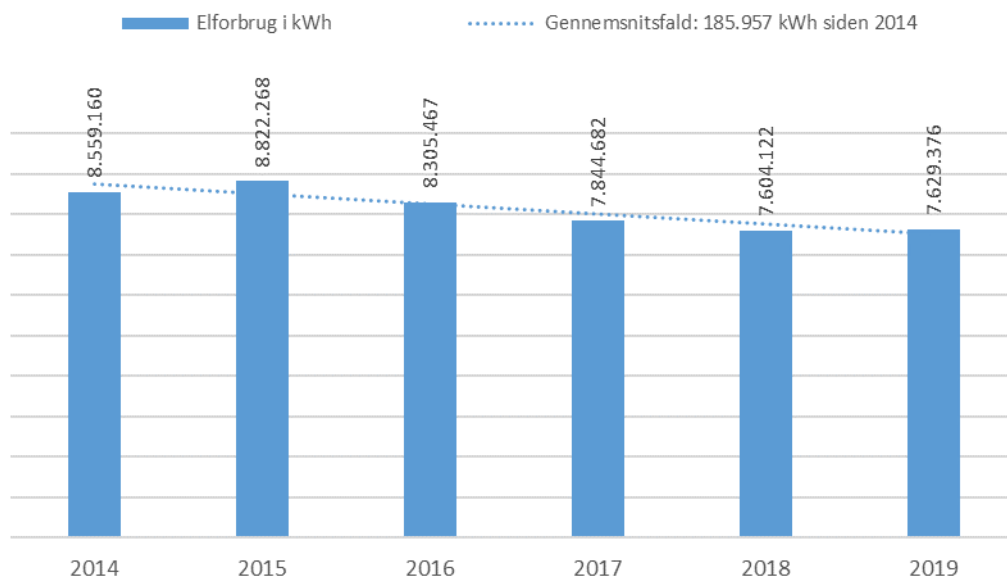
Vi har en egenproduktion af energi svarende til 715 MWh. I 2019 repræsenterede den egenproducerede energi ca. 7,6% af vores samlede energiforbrug.

Elforbruget er generelt faldende over den 5-årige periode, der afrapporteres for. Tendensen viser et gennemsnitsfald på 186 MWh pr. år. Vores energisparetiltag sker blandt andet ved optimering af vandtryk i vandledningsnettet, en løbende energioptimering af pumpedriften, ved udskiftning til mere effektive teknologier, udskiftning af lyskilder til LED, implementering af grønne energiformer samt vores generelle fokus på styringsoptimering i alle processer.

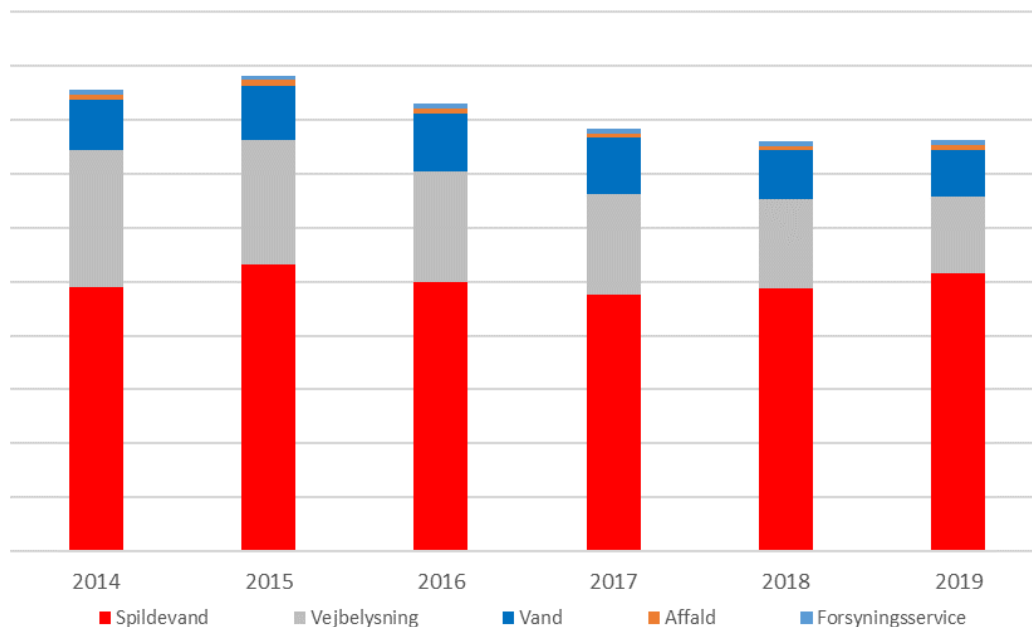
Energi

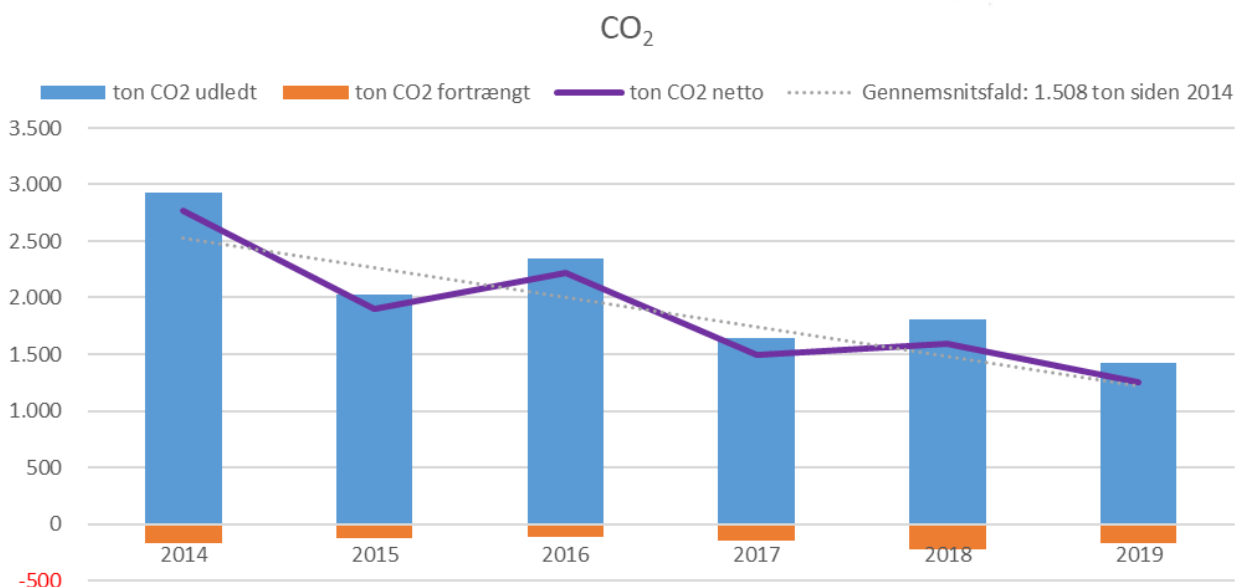
El forbrug i kWh

El forbrug i kWh opdelt efter selskaber

Siden 2014 har elforbruget været pænt faldende dog med en minimal stigning i 2019, der primært er forårsaget af et meget vådt efterår/vinter, der har givet et øget elforbrug i spildevandsselskabet. Øvrige selskaber ligger på samme niveau eller under de foregående år.

Herover ses vores samlede CO₂-udledning. Heri indgår naturgas, benzin, diesel, el, propangas og fyringsolie fratrasket egenproduceret CO₂-neutral energi. På trods af løbende udvidelser af anlæg og større klimamæssige udfordringer har CO₂-udledningen været faldende over årene. CO₂-udledningen er faldet 45% siden 2014. I perioden ses et væsentligt fald i CO₂-udledningen som primært skyldes en kraftig reduktion i CO₂-kvotienten for den generelle el-deklaration samt et mindre forbrug af brændstof til køretøjer og købt energi til rumopvarmning.

Den egenproducerede energi er fortrinsvis varmeproduktion (95%). Den største varmeproduktion sker ved at udnytte den energi, der er bundet i spildevandet. Vi producerer biogas ved at forgasse slam og udnytter den varme, der er i spildevandet gennem varmepumper. Alt i alt generede vi, i 2019, 683 MWh varme.

Vi arbejder løbende med initiativer, der skal begrænse den miljømæssige belastning af vores aktiviteter.

De 5 strategiske pejlemærker

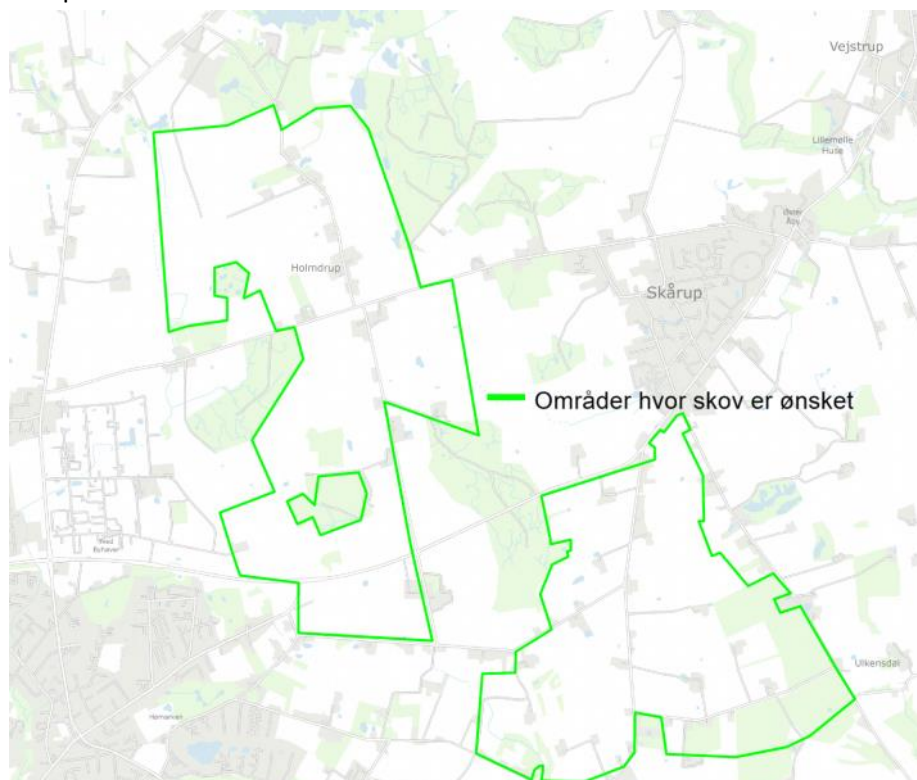

SUNDHED OG BEVARELSE AF LIVSGRUNDLAG

Der vil i de kommende år være stigende behov for at sikre vores kildepladser mod forurening fra tidligere og nuværende aktiviteter, såsom nedslivning af plantegifte og deres nedbrydningsstoffer, gamle lossepladser og bynære indvindinger. Nye, ukendte risici sætter en ramme for vores arbejde, hvor vi skal arbejde for at minimere de risici, der truer det gode liv. Stigende og mere voldsomme regnmængder betyder, at der er behov for at nytænke strategier, som forebygger, at områder af byen oversvømmes og ejendomme ødelægges. Det betyder, at der bliver behov for investeringer i ændrede anlæg og at etablere samarbejder omkring regnvand som værdi med grundejere, boligselskaber og virksomheder. Samtidig skal vi sikre vores vandmiljø blandt andet ved at hindre overløb ved voldsom regn. Vel vidende den store værdi vandmiljøet har for det gode liv – og som forudsætning for rekreative aktiviteter, (fiskeri)turisme, lokal jobskabelse og vækst.

I 2019 har Svendborg Kommune, VA og Naturstyrelsen indledt et samarbejde med henblik på at rejse 540 hektar ny skov i området omkring Skovmølleværket, hvor vi henter en stor del af vores drikkevand. Formålet med den ny skov er at sikre rent drikkevand, binde CO₂ fra atmosfæren, øge biodiversiteten og give flere rekreative muligheder. Nedenfor ses et kort over det planlagte område, hvor den nye skov skal plantes.

KLIMA OG RESSOURCER

Inden for affalds- og spildevandsområderne vil der de kommende år være yderligere fokus på øget ressourceudnyttelse og cirkulær økonomi: Spildevand ses i stigende grad som ressourcevand, hvorfra der kan hentes energi og værdifulde næringsstoffer. Affald betragtes som råvarekilde og energiressource. Klimaproblematikken kræver samtidig, at vi optimerer vores anlæg, drift og processer i forhold til reduktion af drivhusgasser.

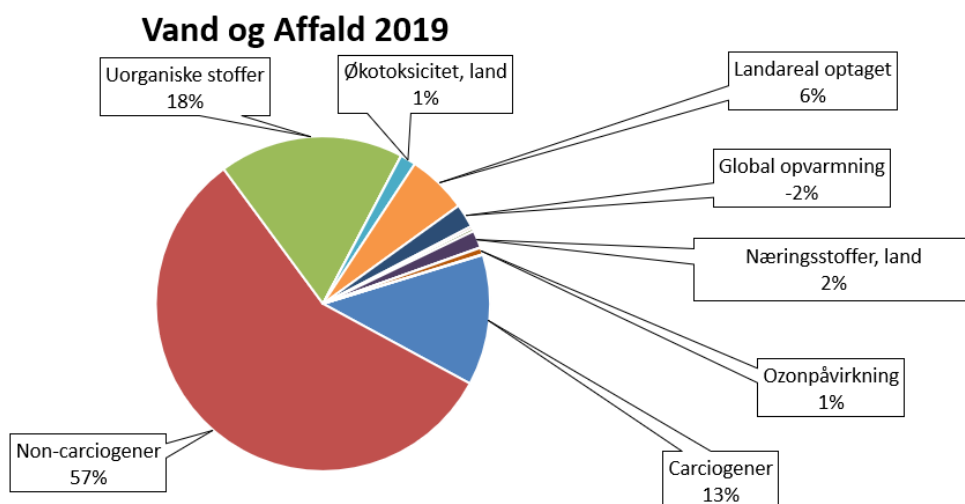
I 2013 vedtog folketinget en ressourceplan "Danmark uden affald", der skulle sætte mål for fremtidens affaldshåndtering af husholdningsaffald. Ressourceplanen beskrev målsætninger for genanvendelsesprocenten for husholdningsaffald, der i 2022 skal være minimum 50% målt på 7 fokusfraktioner. Umiddelbart efter vedtagelse af ressourceplanen startede vi arbejdet mod opfyldelse af målsætningen og iværksatte flere forundersøgelser, der ville give indikationer på hvilke løsninger, der ville passe bedst til forholdene i Svendborg Kommune. Forundersøgelserne indgik i grundlaget for arbejdet med at etablere nye affaldsordninger. Fra marts 2019 startede vi med at afholde dialogmøder med vores interessenter, som ledte frem til en implementeringsplan.

Fra september 2020 starter vi vores nye affaldsordninger under sloganet **"Vi gi'r igen"**. I Svendborg har vi valgt at sætte barren en smule højere end foreskrevet i ressourceplanen idet vi sigter efter en genanvendelsesprocent på 55% i 2022. Vi ønsker at gøre mere for vores miljø og sætter derfor øget fokus på genbrug og genanvendelse. Det gør vi, fordi vi ikke ser affald som noget, der skal kasseres, men som ressourcer. Det bliver vi nødt til, fordi det er det rigtige at gøre for at sikre, at der også er ressourcer nok til de næste generationer. Fra september 2020 uddeles der nye affaldsbeholdere, hvor mange af de gængse materialer, til genanvendelse, indsamles ved husstandene.

Livscyklus

Vi har siden 2018 arbejdet fremadrettet med livscyklusperspektivering af de miljøforhold, der redegøres for i ansvarlighedsrapporten. Denne livscyklusperspektivering (LCP) er beregnet på driftsselskabernes aktiviteter for året 2019. En LCP betragter hele livscyklussen fra råvarefremstilling til slutbehandling. Resultatet af LCP for 2019 viser miljøpåvirkningernes fordeling i procent.

Den største miljøpåvirkning fra selskaberne er:

Vand og Affald samlet:

Non-carcinogens. Denne kategori dækker over, at den største samlede livscykluspåvirkning stammer fra affaldsforbrændingen. Denne del bliver ændret med den nye affaldsordning, der træder i kraft ultimo 2020, så vi vil formentlig se en ændring i dette billede fra 2021.

Non-carcinogens:
Ikke-kræftfremkaldende stoffer

Svendborg Vand:

Global opvarmning. Den primære ressource er energiforbrug til at indvinding og udpumpning af vand.

Global opvarmning:
drivhuseffekter

Svendborg Spildevand:

Uorganiske stoffer, fra fremstilling af beton, stål og plastik til rør- og bygningsanlæg, samt energiforbrug til transport og rensning af spildevand.

Uorganiske stoffer:
Stoffer, der påvirker åndedrættet

Svendborg Affald:

Non-carcinogens fra forbrænding af affald.

Non-carcinogens:
Ikke-kræftfremkaldende stoffer

Svendborg Vejbelysning:

Uorganiske stoffer fra fremstilling af stål og elektronik til vejbelysningsanlæg samt elforbrug.

Uorganiske stoffer:
Stoffer, der påvirker åndedrættet

FÆLLESSKABER OG SAMARBEJDE

Udfordringerne er ikke lokale, men i høj grad regionale, nationale og globale. Derfor skal den enkelte i fællesskabet forstå sammenhængen mellem hverdagens adfærd og resten af den verden, vi er en del af – og for den rolle vi alle har i fællesskabet og for bevarelsen af vores livsgrundlag. Her spiller undervisning og kommunikation en vigtig rolle. Som virksomhed skal vi fortsat indgå i samarbejder på mange niveauer og på tværs af traditionelle skel. Vi skal bruge vores samarbejdserfaringer i nye konstellationer og på nye områder, og i fællesskab med kunder og samarbejdspartnere udvikle og teste nye teknologier. Og vi skal tiltrække medarbejdere, hvis kompetencer matcher de nye krav til samarbejde og videndeling. I takt med bevidstheden om udfordringernes globale karakter, styrkes nødvendigheden af en lokal, stabil virksomhed, der kan løse opgaverne kompetent og innovativt. Vi har derfor en vigtig opgave i at højne oplevelsen af den lokale værdi af selskabet og at vi ikke er en privat virksomhed, men netop fællesskabets ejerskab. Vi samarbejder med andre aktører i branchen gennem netværk for at sikre en god vidensdeling til gavn for vores virksomhed og interessenter.

Samarbejder og netværk

Nedenfor ses nogle af vores samarbejdspartnere og -netværk.

SamAqua A/S

SamAqua A/S er et fællesselskab, som varetager opgaver som løn, indkøb, udbud, IT og kommunikation. Vi er medejer af selskabet SamAqua A/S med en ejerandel på 23,5%. Ejerkredsen består samlet af 14 forsyningsselskaber med varierende ejerandele.

EnergiPlan Fyn

9 fynske kommuner samt Fjernvarme Fyn, Energi Fyn og Nature Energy, har sammen skabt et fælles vidensgrundlag, et fælles verdensbillede og en fælles vilje mod et fossilfrit energisystem i 2050.

Go2Green

GO2Green er en nonprofitorganisation med det mål for øje at reducere energiforbrug, skåne miljøet og bane vej for bæredygtig vækst, primært i det sydfynske område.

Danish Water Technology Group

Danish Water Technology Group er en del af Dansk Eksportforening - den største arrangør af eksportnetværk i Danmark med omkring 600 medlemsvirksomheder. Den danske vandteknologi samler disse leverandører i et stort netværk, hvilket gør det til din genvej til leverandører med masser af know-how. De danske leverandører opererer inden for alle facetter af vandindustrien, hvad enten det er grundvand, drikkevand, procesvand, spildevand, urbane vandspørgsmål osv.

Dansk Affaldsforening

Dansk Affaldsforening er en politisk styret interesseorganisation bestående af kommunale affaldsenheder. Dansk Affaldsforening skal fremme medlemmernes interesser på affaldsområdet. Dansk Affaldsforening har 53 medlemmer bestående af kommuner, fælleskommunale affaldsselskaber og modtagestationer i Danmark og på Færøerne.

DAKOFA (Interesseorganisation for affald)

Dansk Kompetencecenter for Affald og Ressourcer (DAKOFA) er en selvejende medlemsorganisation og kompetencecenter for hele den danske affalds- og ressourcektor.

DWIS (Danish Water Innovation Society)

Dansk Vandforum er en netværksorganisation, der arbejder for at fremme samarbejde og videndeling i vandsektoren. Vores aktiviteter har til formål at sprede information om danske vandteknologier og ekspertise globalt.

DANVA (Interesseorganisation for vand og spildevand)

DANVA er interesseorganisationen for alle, der arbejder professionelt med vand og spildevand. Foreningen er en selvstændig nonprofit forening, finansieret af medlemmerne og ved indtægtsdækket virksomhed.

Relevante Erfa-grupper

VA's medarbejdere deltager i flere relevante Erfa-grupper med henblik på at få ny viden og samarbejde samt at delagtiggøre andre i vores viden gennem vidensdeling.

SOCIALT ANSVARLIG VIRKSOMHED

Som offentligt ejet forsyningsvirksomhed har vi et særligt samfundsansvar. Det betyder bl.a., at vi skal lytte og reagere på kundernes behov, være med til at udvikle vores lokalområde og bidrage til et mangfoldigt samfund. Tillige har vi et etisk ansvar for at gebærde os på en måde hvor vores interesser synes vores adfærd og virke er til gavn for det samfund vi opererer i ved at tænke langsigtet, have vores kunders behov og ønsker for øje fremfor en kortsigtet tilgang, hvor løsninger kan have en kortvarig relevans og gavn.

Vi investerer i infrastruktur og tjenesteydelser, der primært stilles til rådighed for offentligheden gennem en forretningsmæssig eller vederlagsfri indsats. I vores årsrapport for 2019 kan man læse mere om selskabets økonomiske forhold.

VA er ejet af fællesskabet, og vi løser vores arbejdsopgaver i fællesskabets interesse. I overensstemmelse hermed synes vi, det er vigtigt at stille viden om vores arbejdsområder til rådighed for borgerne i Svendborg Kommune. Derfor tilbyder vi skoler, institutioner, foreninger og andre interesserede viden om rent drikkevand, rensning af spildevand og miljørigtig håndtering af affald. Vi tilbyder undervisning og rundvisninger på vores forskellige anlæg og uddeler gratis undervisningsmateriale, der knytter sig til de fokuspunkter, vi arbejder med hos VA.

Netop VA's tilbud om at komme ud og besøge vores forskellige anlæg og høre mere om vores arbejdsområder og udfordringer, er med til at skabe en endnu stærkere interesse og forståelse for vores fælles ansvar for at passe på vores Jord – vores fælle.

I 2019 modtog vi 1.872 besøgende på vores anlæg, og vi forestiller os og håber på, at antallet af besøgende blot vil stige i de kommende år i takt med, at vi bliver ved med at videreudvikle vores undervisningstilbud.

Vi er arbejdsplads for 78 enestående mennesker, der dag efter dag investerer deres tid og kræfter i VA. Derfor er det vores ansvar at sikre en arbejdsplads, hvor vores medarbejdere trives og udvikler sig som hele mennesker. Og når medarbejderne trives, gør virksomheden det også.

I 2019 fratrådte 3 medarbejdere og vi bød velkommen til 8 nye medarbejdere.

Screening af det psykiske arbejdsmiljø er foretaget, og der arbejdes nu løbende med handleplaner i de enkelte teams. Generelt er der god trivsel på virksomheden.

Medarbejderdemografien er illustreret nedenfor.

Samlet arbejdsstyrke fordelt på beskæftigelsestype og geografisk placering

Geografi 2019	Ledelse	Admin.	Anlæg	Drift	Samlet
Ryttermarken	4	14	9	20	47
Renseanlæg		1		9	10
Genbrugspladser				21	21
Øvrige					0
Samlet	4	15	9	50	78

Personalefordeling på aldersgruppe og køn

Mænd			Kvinder		
Alder	Antal	%	Alder	Antal	%
< 30 år:	1	2%	< 30 år:	2	8%
30-50 år:	15	28%	30-50 år:	11	44%
>50 år:	37	70%	>50 år:	12	48%
Samlet	53	100%		25	100%

Vi lægger stor vægt på faglig og personlig udvikling for alle medarbejdere. Hver medarbejder aftaler sammen med nærmeste leder en individuel udviklingsplan ved de årlige værdisamtaler. Samtalerne sikrer et frirum i en travl hverdag til at drøfte trivsel, opgaver og efteruddannelse samt rammer, forventninger og kompetencer i forhold til vores værdier.

Uddannelses- og jobskabelsesinitiativer

Type	Admin.	Anlæg	Vand	Spildevand	Affald
Elever/lærlinge				1	1
Jobpraktikanter				1	3
Jobprøvning					
Samfundstjeneste					4
Flexjob			1	2	
Løntilskud					

Som en del af vores samfundsansvar tilbyder vi uddannelses- og praktikforløb samt arbejdsprøvning til at understøtte mennesker, med forskellig tilknytning til arbejdsmarkedet, i at forbedre deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi støtter også op om de lokale uddannelsesinstitutioner ved at indgå i opgave- og projektsamarbejde med studerende.

ØKONOMISK ANSVARLIG VIRKSOMHED

VA er ejet af fællesskabet og derfor ikke sat i verden for at tjene penge, men for at få det bedste ud af de midler, som fællesskabet betror os. Vi har en vigtig opgave i at forvalte fællesskabets ressourcer bedst muligt og synliggøre økonomiske prioriteringer og konsekvenser for vores kunder.

Vores vigtigste økonomiske bidrag til samfundet sker gennem tilvejebringelse af løsninger til at sikre en høj kvalitet, pålidelighed og sikkerhed i forsyningen af vand, spildevand, affald og vejbelysning som service i Svendborg Kommune.

Vores investeringer i infrastruktur er med til at øge sikkerheden, stabiliteten og sundheden i vores samfund. Nøgletal for vores direkte genererede og fordelte økonomiske værdier til omsætning, driftsomkostninger, aflønning af medarbejdere, investeringer i samfundet samt over/underdækning.

Over en 5-årig periode kan vores overordnede økonomiske beskrives ved nedenstående hoved- og nøgletal:

Målepunkt	Realiseret 2019	Realiseret 2018	Realiseret 2017	Realiseret 2016	Realiseret 2015
Nettoomsætning	192.610	192.924	174.624	170.575	167.846
Egenkapital	1.403.496	1.385.990	1.364.744	1.348.641	1.329.946
Investeringsaktiviteter	67.618	66.767	49.379	100.288	92.279
Soliditetsgrad	67,4	67,2%	69,3%	69,1%	69,4%

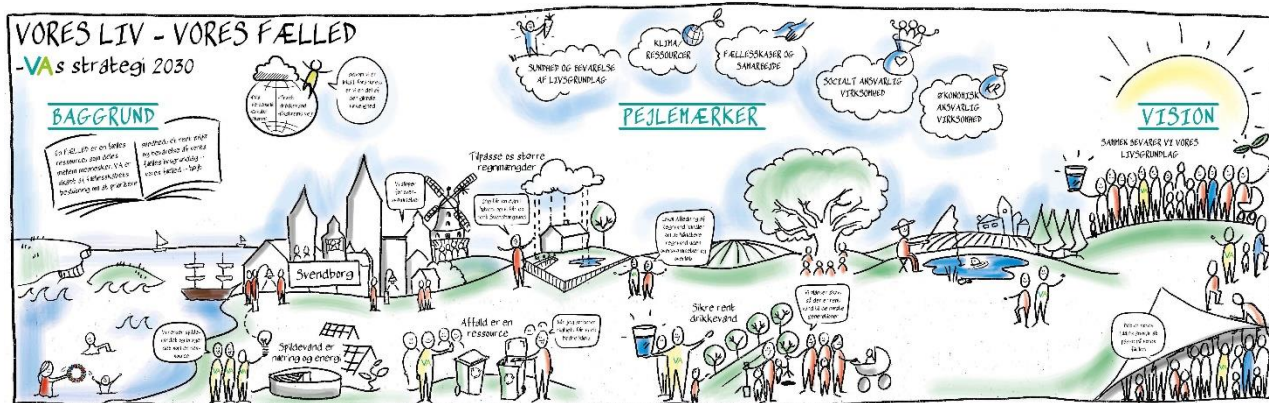
* Selskabet Svendborg Vejbelysning A/S blev overdraget fra Svendborg kommune d. 25. maj 2018, hvilket har betydet at de økonomiske nøgletal ikke vil være direkte sammenlignelige med foregående år.

Målopfyldelse

Vi har tillige opstillet detailmål for driften. Disse mål afspejler driften udvikling samt gennemførte initiativer påvirkninger på driften.

Målepunkt		Mål 2019		Realiseret 2019	
Elforbrug	Vand	983.343	kWh	856.738	kWh
Filterskyllevand:	Vand	20.000	m ³	21.779	m ³
Kvalitet, overskridelser:	Vand	0,0	%	7,1	%
Brud/driftsstop (pr. 100 km. ledning):	Vand	7,00		2,2	
Vandtabsprocent	Vand	7,0	%	5,4	%
Kundetilfredshed:	Vand	95	%	100	%
Elforbrug	Transport	1.280.013	kWh	1.580.742	kWh
Elforbrug	Rens	3.626.253	kWh	3.960.451	kWh
Brud/driftsstop:	Transport	20		12	
Kundetilfredshed:	Transport	95	%	100	%
Genbrug:	Affald	60,0	%	57,6	%
Storskrald Uafhentet:	Affald	0,50	‰	0,91	‰
Dagrenovation Uafhentet:	Affald	1,50	‰	1,55	‰
Sygefravær:		3,00	%	2,13	%
Nærved-hændelser:		60		2	

Vand og Affald
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Tlf. 63215515

post@vandogaffald.dk
www.vandogaffald.dk
facebook.dk/vandogaffald

